

L'energia de l'actor

Albert Vidal celebra 40 anys de carrera inaugurant la Càtedra Xavier Fàbregas, demà a l'Institut del Teatre de Vic

Albert Vidal gaudeix d'una tercera joventut. No es pot explicar d'altra manera la seva vitalitat, als 67 anys. Ell no s'estranya de seguir tan dinàmic, expressiu, exigent, inquiet en la recerca: "Quan l'energia flueix, no hi ha esforç." Demà, dissabte, prepara una conferència de cinc hores de durada. Alterna la paraula amb l'actuació i el cant i fa un repàs dels

seus més de 60 espectacles propis (Vidal puntualment ha fet d'actor per a altri però és, principalment, un creador intuïtiu que s'ha fet a si mateix, amb una carrera absolutament inusual). Un exemple? Aquella popularíssima experiència de convertir-se en ésser observat a tocar dels primats del zoo, durant una pila de dies als anys vuitanta (*L'home urbà*), volent agermanar-se amb els animals que, encara avui, viuen per ser observats. La sessió serà a partir de les quatre de la tarda de demà a la Sala Laboratori del Centre de Vic de l'Institut del Teatre, com un dels actes que s'emmarquen en el centenari de l'Institut del Teatre de Barcelona. De fet, aquesta xerrada-*performance* inicia les activitats de la Càtedra Xavier Fàbregas, que vol fer memòria de l'estudiós del teatre més important del segle XX a Catalunya. Per al comissionat del Centenari de l'Institut del Teatre, Jordi Coca, les carreres

d'ambdós personatges van arrencar paral·leles, per això és un fet de coherència arrencar amb una acció de l'inclassificable Albert Vidal.

La conferència-*performance* es titula *La via sagrada* de l'actor. No és un títol gratuït perquè Vidal ha treballat des de fa dècades amb la convicció que parteix d'una actitud singular en les arts escèniques: "Reivindico

el pont transmissor de l'actor que convoca estats que van més enllà de la representació." La xerrada en si és una obra monumental perquè serà una peça de cinc hores de durada, tot un repte; "en temps del menjar ràpid és saludable proposar el contrari, sempre que hi hagi material per fer-ho", raona. Aspira que l'espectador es miri incrèdul el rellotge quan arribi al final de la presentació, sobtat que ja hagin passat les cinc hores de la sessió difícilment repetible. Serà un privilegi per a alguns afortunats intrèpids.

Vidal està convençut que cal trencar el tòpic que una conferència magistral no pot durar més de 50 minuts. Ell defensa que l'espectador a partir de l'hora i mitja trencarà el convencionalisme i descobrirà una nova relació espai-temps. Encara ha resumit molt la peça perquè el text partia d'una redacció de 44.000 paraules i l'ha deixada en unes 8.000 ("hi ha coses que

Després del blanc...

Jordi Maluquer, llavors director general de Teatre, Música i Cinema de la Generalitat, el va felicitar el 1983 per l'experiència de 'L'home urbà', tot i que li va pronosticar un problema. Ja havia arribat al quadre en blanc, a la puresa absoluta. Res no podria superar-ho. Va ser quan va optar per enterrar-se per fondre's amb l'essència de la Terra: és així com es va manifestar actor tel·lúric. Al TNC el 2004 va tornar tot anunciant el retorn del príncep, fill de la flor de nenúfar i la serp tel·lúrica. Lucidesa o sornegueria?

V

Vidal: "Hi ha coses que no es poden expressar amb paraules i sí amb gestos, d'això no se'n diu explicar sinó transmetre"

no es poden expressar amb paraules i sí amb gestos, d'això no se'n diu explicar sinó transmetre", comenta). A través de la Càtedra Xavier Fàbregas es publicarà el text de 44.000 paraules, entenent que la lectura demana una atenció i voluntat diferents de la d'assistir a un espectacle en directe.

L'obra comença amb una declaració de principis, recita Vidal: "A la via sagrada de l'actor el joc és el medi; la fi, el coneixement. No poden anar deslligats l'un de l'altre. El coneixement demana un pas enrere, un no-fer, un no-buscar. Pot qüestionar, fins i tot, la mateixa voluntat." I després vindrà el ball i també el cant tel·lúric. L'espai disposarà de dos centres d'atenció: una taula al fons, a l'esquerra, i un escenari buit per a l'actuació.

POTÈNCIAALVERS J.B.

La maledicció poètica

El recital poètic i musical *Maleïts poetes*, a càrrec de Sílvia Bel, acompanyada de la veu de Llúcia Vives i el piano de Carles Beltran, es capbussa dins la història més fosca i viva de la literatura, l'obra dels poetes *maleïts*. L'espectacle inclou fragments d'obres de grans noms de la literatura universal, com Charles Baudelaire, Jacint Verdaguer, Blai Bonet, Miquel Bauçà, J.M. Fonollosa, Nicanor Parra, Sylvia Plath, Andreu Vidal, Carlos Edmundo de Ory, Antonin Artaud i Josep Palau i Fabre. El recital es va estrenar dimarts passat a La Seca i, en principi, només n'hi haurà una segona sessió, que serà dimarts vinent.

Sílvia Bel és una de les actrius de referència de la cartellera catalana. Amb la poesia, precisament, va segellar un recital, ara fa cinc anys, amb Jordi Dauder i també Lluís Llach: van fer un sentit homenatge a Miquel Martí i Pol al Teatre Lliure, en el cinquè aniversari de la seva mort. De fet, novament Llach i Bel van oferir un dels moments culminants del recital d'ara fa pocs dies al Teatre Victòria de Barcelona, en què la Fundació Esclerosi Múltiple recordava el poeta, als deu anys de la seva mort, en un espectacle benèfic en què Josep Maria Mesures (un director que habitualment sempre inclou Sílvia Bel al seu repartiment) va

S'hi està tota l'estona sol i, al final, l'aparició del trio musical. Vidal assegura que no ha llegit llibres de filosofia ni grans tractats humanistes. Simplement, té la capacitat de "sintetitzar memòries cel·lulars molt antigues". Què vol dir això? Vidal argumenta la tesi d'un Menri Tritzin: "Em va dir que, actualment, aquell so no existia però que algú del Tibet sí que el va interpretar: havia captat una memòria intangible i l'havia tornat a manifestar." Casos similars van succeir amb un material tangible. Algú va escriure un llibre i el va enterrar anunciant que 500 anys després algú el descobriria. Mig miler d'anys després algú va tenir un somni que el va fer buscar en una cova fins trobar aquell manuscrit magnètic. *

Presó o llibertat Albert Vidal, en una presentació de l'espectacle 'Història de Joan, nascut d'un ós' e 2008, a Barcelona. Qui té més llibertat, qui riu entre reixes o el que pateix la dictadura del telèfon mòbil? JUANMA RAMOS

Sílvia Bel. L'actriu novament té el poder del vers. Tornarà a actuar a Barcelona dimarts. EL PUNT AVUI

comptar amb una trentena d'actors de diverses generacions que van actuar desinteressadament.

Andreu Gomila, que ha fet la selecció dels versos, cita Shelley per dir que els poetes són "els legisladors no reconeguts del món". Així, els poetes maleïts són l'oposició extraparlamentària, ànimes foragitades que, tot i així, s'hi han capbussat i han tornat a la superfície amb experiències impúdiques i mentides descomunals. Poemes que mostren la humanitat. Des que es va titllar Baudelaire, Verlaine, Mallarmé... de "poetes maleïts", la família no ha parat de créixer, i aquest recital els dona veu: "Poetes que van viure al límit de la vida i que van descriure el seu temps sense mordasses, ni topalls", sentència Gomila. *

AGENDAD'AUTOR J.B.

Els Premis Butaca, al TNC

Setmana definitiva per als Premis Butaca, uns guardons que concedeix el públic, a partir d'una selecció dels espectacles de la temporada passada. Tot i que no hi hagi el dispendi d'altres edicions (les retallades obliguen), aquests premis són referència per a la professió a Catalunya, i ajuden a valorar la salut de les produccions de productores, companyies i teatres públics. Enguany, encapçala el rànquing amb cinc nominacions *T'estimo, ets perfecte... ja et canviaré*. Rosa Maria Sardà rebrà el Butaca honorífic Anna Lizaran.

PREMIS BUTACA

Lloc i dia: Sala Tallers del TNC, dimarts, a les 20.30h.

L'ímpetu de la il·lusió

La companyia de teatre de Femarec torna amb *La força*, títol rotund amb el qual la directora Glòria Rognoni busca demostrar un any més la capacitat dels actors i de les actrius de Femarec. La diversió, les rialles i els somriures són ja marca de la casa, així com també ho són les reflexions i els cops de puny més emotius que sacsegen el públic en cadascuna de les seves funcions. I en aquesta, prometen fer-ho amb més força que mai amb Toni Albà com a mestre de cerimònies.

LA FORÇA

Femarec, Grup de Teatre Social

Dramatúrgia i direcció: Glòria Rognoni

Lloc i dia: Teatre L'Aliança del Poblenou, dimarts vinent, Dia Mundial del Discapacitat, a les 21 h.

Humor corrosiu. Treball de màscara per desplegar la caricatura d'una societat massa acomodada. P. MANZANO

Una 'tigressa' sense Barceló

Manuel Barceló s'ha fet una carrera portant sempre a la cartera com a targeta de presentació la posada en escena de *La tigressa i altres històries*. Ara, ha donat suport a un nou treball que protagonitza Julián Ortega i que es podrà veure, només fins al 8 de desembre, al Tantarantana. Barceló la va estrenar el 1983 i se n'han fet prop d'un miler de funcions. Julián Ortega interpreta els tres textos plens d'humor, humanitat, tendresa i lucidesa escrits pel gran dramaturg i premi Nobel Dario Fo. Els contes contenen una explicació general del món, on hi cap tot el mal i tot el bé, i on es troba sempre la senda per trencar els més terribles encanteris.

LA TIGRESSA Y OTRAS HISTORIAS

Dario Fo

Direcció: José A.Ortega

Intèrprets: Julián Ortega

Lloc i dia: Al Tantarantana, fins al 8 de desembre (de dimecres a dissabte, a les 21 h. Diumenge, a les 19 h).

19
CULTURA
29.11.2013

TEATRE I MUNICIPI Institut del Teatre

Els espais escènics han ocupat un lloc destacat en el conjunt de programes culturals de Catalunya, fent bo el retorn cultural però també el social i artístic. Xavier Albertí, Xavier Marcé i Xavier Antich pronuncien les conferències i, posteriorment, s'obrirà el debat.

Lloc i dia: Dimarts i dimecres a la seu de l'Institut del Teatre de Terrassa

Teatre